

Tervisestatistika kasutajate uuring

Autor:

Jekaterina Tšikova

Terviseinfo- ja analüüsi osakonna praktikant

Sotsiaalministeerium

November-detsember 2007

Tallinn

SISUKORD

1. Sissejuhatus
2. Keskmise kasutaja profiil
3. Tervisestatistiliste andmete kasutamine
4. Sotsiaalministeeriumi kodulehel oleva veebilehe „Statistika” kasutamine
5. Veebilehel „Statistika” asuva tervisestatistika kasutamine
6. Veebilehel „Statistika” asuva Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutamine
7. Eesti tervishoiustatistika aastaraamat
8. Kasutajate andmevajadus

1. SISSEJUHATUS

Tervisestatistika kasutajate uuring põhineb 2007. aasta septembri- ja oktoobrikuu jooksul läbi viidud internetiküsitlusel.

Uuringu eesmärgid olid järgmised:

- Kirjeldada tervisestatistika kasutajate rühmi
- Kaardistada tervisestatistika kasutajate andmevajadust
- Andmevajadustest lähtuvalt edaspidi kujundada ümber/täiendada aastaraamatus ning veebilehel esitatavat infot

ehk meie eesmärk oli saada selge pilt sellest, kes on üldse need inimesed, kes kasutavad tervisestatistika ja milliseid andmeid nad kõige enam vajavad. Vastajate ettepanekud on arvestatud võimalusel aastaraamatu ning veebilehe muutmisel.

Uuringu tulemuste alusel oli koostatud keskmise kasutaja profiil.

2. KESKMISE KASUTAJA PROFIIL

Kokku vastas küsitlusele 298 inimest, neist isikuandmete blokile vastas 178 inimest – nii et keskmise kasutaja profiil oli koostatud 178 vastaja pealt. Uuringu tulemuste alusel, kasutavad tervisestatistikat peamiselt naised (nad moodustasid 81% küsitletutest). Kasutajate keskmine vanus on 48,1 aastat. Üle 50-aastaseid oli kokku 49%, 40-49 aastaseid 27% ja alla 39-aastaseid 24% (vt lisaks TABEL 1). Umbes 95% kasutajaid on kõrghariduse/ teaduskraadiga (nad moodustasid kokku 95% kasutajaid) ning enamused töötavad raviasutustes (kas arsti, raviasutuse juhi või muu meditsiinivaldkonna töötajana, näiteks meditsiiniõena). Oli ka palju raviasutuses töötavaid raamatupidajaid. Küsisime ka staaži ning selgus, et 80 protsendil vastanutest on see üle 7-aastane ehk enamused omab pikaajalist tööstaaži oma valdkonnas töötades.

	Osakaal (%)
1. 39 ja nooremad	24
2. 40-49	27
3. 50+	49
KOKKU	100%

TABEL 1. Kasutajate vanus

	Osakaal (%)
1. Põhiharidus	1
2. Keskkharidus	4
3. Kõrgharidus (kaasa arvatud kutsekõrgharidus, keskeriharidus keskkhariduse baasil)	73
4. Teaduskraad (teadusmagister, doktor)	22
KOKKU	100%

TABEL 2. Kasutajate haridus

	Osakaal (%)
1. Meditsiini-/ raviasutus, tervisevaldkonna erialaliit	75
2. Avalik sektor	16
3. Muu*	9
KOKKU	100%

TABEL 3. Kasutajate töökoht

* Peamiselt teadusvaldkonna töötajad (analüütikud, õppejõudud)

	Osakaal (%)
1. Arst	47
2. Tervisevaldkonna töötaja*	16
3. Meditsiiniala juht**	15
4. Riigiametnik***	14
5. Õppejõud/teadur	8
KOKKU	100%

TABEL 4. Kasutajate amet

* Peamiselt raviasutuste töötajad – meditsiinitöötajad, õed ning raamatupidajad

** Haiglate jt raviasutuste juhatajad

*** KOV, Riigikogu või ministeeriumi töötajad

	Osakaal (%)
1. Alla 7 aastat	19
2. 7 ja enam aastat	81
KOKKU	100%

TABEL 5. Kasutajate staaž

3. TERVISESTATISTILISTE ANDMETE KASUTAMINE

Uuring on näidanud, et tervisestatistikat on vajanud/kasutanud 71% vastajatest.

3.1. MILLEKS TERVISESTATISTIKAT KASUTATAKSE

Allpool toodud tabelist (TABEL 1) on näha, et tervisestatistilisi andmeid kasutatakse enamasti igasuguste analüüside, aruandluste, raportite kokkupanemiseks (20%), oma asutuse tegevuse analüüsimiseks (15%) ning arengukavade koostamiseks (12%). See räägib sellest, et andmeid kasutavad raviasutused laialt oma töös.

	Osakaal (%)
1. Aruandluse, analüüside, raportite, statistiliste ülevaadete kokkupanemiseks	20
2. Oma asutuse/ettevõtte tegevuse analüüsimiseks	15
3. Arengukavade, strateegiate, kontseptsioonide koostamiseks	12
4. Õppetöö tegemiseks	10
5. Prognooside koostamiseks	10
6. Koolituste, infopäevade, kampaaniate korraldamiseks	9
7. Teadustöö tegemiseks	8
8. Projektide kirjutamiseks	6
9. Teabenõuetele vastamiseks	5
10. Eelarve koostamiseks	4
11. Õigusloomeks	1
KOKKU	100%

TABEL 1. Tervisestatistika kasutamine

Milleks tervisestatistikat kasutatakse	Mis asutus tervisestatistikat kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini- /raviasutus	Avalik sektor	Muu
1. Aruandluse, analüüside, raportite, statistiliste ülevaadete kokkupanemiseks	18%	34%	16%
2. Oma asutuse/ettevõtte tegevuse analüüsimiseks	19%	5	5
3. Arengukavade, strateegiate, kontseptsioonide koostamiseks	12%	17 %	7
4. Õppetöö tegemiseks	9	5	19%
5. Prognooside koostamiseks	11	5	9
6. Koolituste, infopäevade, kampaaniate korraldamiseks	10	3	7
7. Teadustöö tegemiseks	6	5	0
8. Projektide kirjutamiseks	6	7	12%
9. Teabenõuetele vastamiseks	4	10	26%
10. Eelarve koostamiseks	5	2	0
11. Õigusloomeks	1	5	0
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Tervisestatistika kasutamine asutuseti

Milleks tervisestatistikat kasutatakse	Kes tervisestatistikat kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medit. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Aruandluse, analüüside, raportite, statistiliste ülevaadete kokkupanemiseks	20	20	18	31	13
2. Oma asutuse/ettevõtte tegevuse analüüsimiseks	17	21	18	8	8
3. Arengukavade, strateegiate, kontseptsioonide koostamiseks	10	7	21	15	8
4. Õppetöö tegemiseks	12	11	8	2	16
5. Prognooside koostamiseks	7	11	16	8	11
6. Koolituste, infopäevade, kampaaniate korraldamiseks	12	7	5	5	5
7. Teadustöö tegemiseks	8	4	3	3	26
8. Projektide kirjutamiseks	6	7	5	8	8
9. Teabenõuetele vastamiseks	5	5	0	10	3
10. Eelarve koostamiseks	3	5	6	2	3
11. Õigusloomeks	0	2	0	7	0
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Tervisestatistika kasutamine ameti järgi

Milleks tervisestatistikat kasutatakse	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Aruandluse, analüüside, raportite, statistiliste ülevaadete kokkupanemiseks	24	20
2. Oma asutuse/ettevõtte tegevuse analüüsimiseks	9	17
3. Arengukavade, strateegiate, kontseptsioonide koostamiseks	11	13
4. Õppetöö tegemiseks	15	9
5. Prognooside koostamiseks	6	10
6. Koolituste, infopäevade, kampaaniate korraldamiseks	5	9
7. Teadustöö tegemiseks	11	7
8. Projektide kirjutamiseks	5	7
9. Teabenõuetele vastamiseks	8	4
10. Eelarve koostamiseks	6	3
11. Õigusloomeks	2	1
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Tervisestatistika kasutamine tööstaaži alusel

3.2. TERVISESTATISTIKA KASUTAMISE SAGEDUS

37% inimest kasutab tervisestatistikat kord kvartalis, 24% kord kuus, 22% kord aastas.

Selle kasutamine asutuse tihti oli üsna proportsionaalne (enamasti avaliku sektori kui ka meditsiini- ning raviasutusi kasutab seda kord kvartalis). Kuid statistika kasutamise sagedus sõltub ametikohast (TABEL 2): näiteks, 48% arste, 37% riigiametnikke ja 28% tervisevaldkonnatöötajaid kasutavad seda vähemalt kord kvartalis, 33% meditsiinala juhte kord kuus ja 29% kord aastas. Kõige rohkem tervisevaldkonna töötajaid (33%) kasutab seda kord aastas.

Liiga vähese vastanute arvu tõttu küll ei saa sageduse andmeid ameti järgi väga objektiivsemateks peeta, sest alles 124 isikuandmete blokile vastanud on kasutanud tervisestatistikat.

	Osakaal (%)
1. Kord nädalas	13
2. Kord kuus	24
3. Kord kvartalis	37
4. Kord aastas	22
5. Harvem kui kord aastas	4
KOKKU	100%

TABEL 1. Tervisestatistika kasutamise sagedus

Kui tihti tervisestatistikat kasutatakse	Kes tervisestatistikat kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Medits. juht	Riigi-ametnik	Tervisevald. töötaja	Õppejõud/teadur
1. Kord nädalas	9	14	21	17	0
2. Kord kuus	19	33	21	22	17
3. Kord kvartalis	48	24	37	28	50
4. Kord aastas	20	29	16	33	25
5. Harvem kui kord aastas	4	0	5	0	8
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%
<i>VASTANUTE ARV</i>	<i>54</i>	<i>21</i>	<i>19</i>	<i>18</i>	<i>12</i>

TABEL 2. Tervisestatistika kasutamise sagedus ameti järgi

3.3. TERVISESTATISTIKA KASUTAMISE ALIIKAD

Uuringu andmetel, enamuse (51%) inimest kasutab tervisestatistiliste andmete leidmiseks internetiallikaid, 26% asutuste/organisatsioonide paber- või elektroonilisi väljaandeid ja 20% inimest saab tervisestatistilist infot tervisestatistikat koguvate asutuste töötajatelt (TABEL 1). Lisaks sellele, kasutatakse ka oma asutuse statistikat ja uuringu andmeid (need variandid esinesid muu all – 2%). Kuna küsitlus oli viidud läbi internetipõhiselt, tuleb arvestada et tegelik internetiallikaid kasutavate inimeste protsent võib olla vähem kui 51%. Kuid interneti andmebaasid tõesti muutuvad aasta aastalt populaarsemateks nende mugavuse, kiiruse tõttu ning tuleb mõelda selle peale, et luua detailset tervisestatistika andmebaasi.

	Osakaal (%)
1. Internet (sh interneti andmebaasid)	51
2. Väljaanded	26
3. Tervisestatistikat koguvate asutuste töötajad	20
4. Muu	2
KOKKU	100%

TABEL 1. Tervisestatistika kasutamise allikad

Oleme küsinud, millistest *internetiallikest* saadetakse tervisestatistilisi andmeid. 21% kasutajaid saab neid Sotsiaalministeeriumi kodulehelt. Tuleb rõhutada, et küsitlus oli viidud läbi Sotsiaalministeeriumi kodulehel ning seetõttu enamuse vastajaid on selle kodulehe kasutajad. See võib mõjutada andmete objektiivsuse ning tuleb arvestada, et tegelikult võib nende protsent olla samuti vähem kui 21%. Üsna palju kasutajaid saavad tervisestatistilisi andmeid Haigekassa kodulehelt (18%), Statistikaameti kodulehelt (14%) ja WHO kodulehelt (10%). Teised arvamused jagunesid alla 10%, nendega võib tutvuda TABELIS 2 allpool.

	Osakaal (%)
Sotsiaalministeeriumi koduleht	21
Haigekassa koduleht	18
Statistikaameti koduleht	14
WHO koduleht	10
Tervisekaitseinspeksiooni koduleht	7
Tervishoiuameti koduleht	7
Ravimiameti koduleht	6
Tervise Arengu Instituudi koduleht	5
EUROSTATi koduleht	3
<i>Teiste rahvusvaheliste organisatsioonide koduleht*</i>	3
Lääne-Tallinna Kesksaigla HIV-nakkuse referentslaboratooriumi koduleht	1
Tööinspeksiooni koduleht	1
Maanteeameti koduleht	1
<i>Teiste Eesti asutuste/organisatsioonide koduleht**</i>	1
Euroopa Komisjoni (sh DG SANCO) koduleht	1
ÜRO koduleht	1
KOKKU	100%

TABEL 2. Tervisestatistika kasutamise internetiallikad

* Teiste rahvusvaheliste organisatsioonide kodulehtede all esinesid järgmiste org-de kodulehed: EPFIA, OECD, NOMESCO, STAKES, EUROCRAN, EUROCLEFT, ACPA, The Swedish National CLP Registry, IFOS, EUFOS, UEMS, COTEC, Rahvusvahelised diagnoosipõhised eriala ühingud, EDTA, UNEPSA, CESP, IPA, IARC, NCI, IPPF, UNFPA, Alar Guttmacher Institute. Kõige sagedamini esinesid STAKES ja OECD andmebaasid (3 korda) JA UEMS (2 korda)

** Teiste Eesti asutuste/organisatsioonide kodulehtede all esinesid: PRAXISE, Keskkonnaameti, Kohalike omavalitsuste, Maavalitsuste, Eesti haiglate ja arstide erialaseltside kodulehed

Oleme küsinud, milliste asutuste/organisatsioonide paber- või elektroonilisi väljaandeid kasutatakse tervisestatistiliste andmete leidmiseks:

	Osakaal (%)
Sotsiaalministeerium	29
Statistikaamet	22
Eesti tervisevaldkonna registrid	15
Tervise Arengu Instituut	13
Rahvusvaheliste organisatsioonid	12
Eesti teiste asutuste/organisatsioonid	8
Muu	1
KOKKU	100%

TABEL 3. Asutuste/organisatsioonide tervisestatistiliste väljaannete kasutamine

* Muu all esinesid: erinevate puuetega inimeste organisatsioonide kodulehed

3.4. SOTSIAALMINISTEERIUMI VÄLJAANNETE KASUTAMINE

Oleme küsinud, milliseid Sotsiaalministeeriumi paber- või elektroonilisi väljaandeid kasutatakse tervisestatistiliste andmete leidmiseks. Kõige populaarsemad on Eesti tervishoiustatistika aastaraamat (seda kasutab 44%) ja Sotsiaalsektor arvudes (23%). Edasi läheb „Health in Baltic Countries” (19%) ja „Nordic-Baltic Health Statistics” (14%).

	Osakaal (%)
Eesti tervishoiustatistika aastaraamat	44
Sotsiaalsektor arvudes	23
Health in Baltic Countries	19
Nordic-Baltic Health Statistics	14
Muu*	1
KOKKU	100%

TABEL 1. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine

*Muu all esines järgmine variant: Tervishoiu kogukulud

Sotsiaalministeeriumi väljaanne	Mis asutus väljaannet kasutab, osakaal (%)		
	Meditstiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
Eesti tervishoiustatistika aastaraamat	45	39	43
Sotsiaalsektor arvudes	22	33	14
Health in Baltic Countries	18	17	29
Nordic-Baltic Health Statistics	15	11	14
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine asutuse ti

Sotsiaalministeeriumi väljaanne	Kes väljaannet kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Meditst. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
Eesti tervishoiustatistika aastaraamat	48	45	39	39	56
Sotsiaalsektor arvudes	19	18	22	33	22
Health in Baltic Countries	15	18	26	17	22
Nordic-Baltic Health Statistics	19	18	13	11	0
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine ameti järgi

Milleks tervisestatistikat kasutatakse	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
Eesti tervishoiustatistika aastaraamat	42	53
Sotsiaalsektor arvudes	22	27
Health in Baltic Countries	21	13
Nordic-Baltic Health Statistics	15	7
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine tööstaaži alusel

3.4. SOTSIAALMINISTEERIUMI VÄLJAANNETE VASTAVUS VAJADUSTELE

Umbes neljandik (22%) arvab, et Sotsiaalministeeriumi väljaannetes avaldav tervisestatiline info vastab nende vajadustele. Umbes kaks kolmandikku (66%) arvab, et ta vastab vaid osaliselt. 12% inimeste vajadustele ei vasta need andmed üldse.

	Osakaal (%)
3. Vastavad täielikult	22
2. Vastavad osaliselt	66
1. Ei vasta	12
KOKKU	100%

Oleme küsinud nende käest, kes ei ole rahul esitatud andmetega, milliseid andmeid soovivad nad näha. 27 vastajat ehk 47% Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutajatest tõi välja oma soovid väljaannetes avaldatud andmete kohta. Kõige rohkem ehk 33% nendest soovivad näha detailsemat haigestumusstatistikat. Esiteks, soovitakse näha konkreetsete haiguste esinemissagedus diagnooside kaupa (näiteks, vähk levikuala järgi, huule- ja suulaelõhetüüpide esinemissagedus). Teiseks, detailsemaid ülevaateid lõigete kaupa (vanuserühmade, soo, maakonna, perekonnaseisundi, palga ja muude sotsiaaldemograafiliste tunnuste järgi – näiteks, HIV haigestumus vanusegruppide lõikes, eraldi laste haigestumus). Praegu esitatakse andmeid agregeeritult. Lisaks sellele, soovitakse haigestumuse osas saada haigestumuse ja surmade võrdlevat statistikat, viiteid surmade põhjustele, suremust maakonniti, sündimuse ja raseduse katkestamise andmeid vanusegruppide lõikes ja tervisekäitumise andmeid.

Väljaannetes otsitakse ka: tervishoiuteenuste osutajate töö näitajate võrdlust, registrite andmeid, tervisevaldkonna puudutavaid prognoose ja infot andmete kogumise metoodika kohta – see annaks informatsiooni nende usaldusväärsuse ja võimalike vigade kohta.

21% kasutajaid on teinud ettepanekuid andmete esitusviisi kohta. Oodatakse pikemaid aegridasid, värskemaid tulemusi, numbritega varustatud jooniseid, andmete ilmumise aega ja päringuvormide teostamise võimalust.

Saaksime kõiki nimetatud arvamusi arvestada tuleviku töö planeerides.

4. SOTSIAALMINISTEERIUMI KODULEHEL OLEVA VEEBILEHE „STATISTIKA” KASUTAMINE

Allpool toodud tabelist on näha, et Sotsiaalministeeriumi kodulehel „Rahva tervise” või „Tervishoiu” all olevat veebilehe „Statistika” on kasutanud 62% inimest. Kõige enam „Statistika” kasutajaid on õppejõudude (92%), tervisevaldkonna töötajate, enamasti raamatupidajate (78%), riigiametnikke (74%) ja meditsiinala juhtide (72%) hulgas. Arstide hulgas on neid vähem: ainult 47%, alla poole (vt TABEL 3).

	Osakaal (%)
1. Jah	62
2. Ei	38
KOKKU	100%

TABEL 1. Kas olete veebilehe „Statistika” kasutanud?

Kas olete veebilehe „Statistika” kasutanud?	Mis asutus väljaannet kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/ravi-asutus	Avalik sektor	Muu
1. Jah	58	69	93
2. Ei	42	31	7
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Veebilehe „Statistika” kasutamine asutuse järgi

Kas olete veebilehe „Statistika” kasutanud?	Kes väljaannet kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Jah	47	78	72	74	92
2. Ei	53	12	28	26	8
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Veebilehe „Statistika” kasutamine ameti järgi

Kas olete veebilehe „Statistika” kasutanud?	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Jah	81	59
2. Ei	19	41
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Veebilehe „Statistika” kasutamine tööstaaži alusel

4.1. MILLIST INFORMATSIOONI VEEBILEHELT "STATISTIKA" KASUTATAKSE

	Osakaal (%)
Andmetabelid	41
Statistiliste aruannete vormid ja täitmisjuhendid	25
Uuringud ja analüüsid	21
Toimunud ürituste ettekannete slaidid	13
KOKKU	100%

TABEL 1. Millist infot veebilehelt „Statistika” kasutatakse

Mis informatsiooni veebilehelt "Statistika" kasutatakse	Mis asutus „Statistikat” kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
Andmetabelid	41	36	71
Statistiliste aruannete vormid ja täitmisjuhendid	31	22	6
Uuringud ja analüüsid	20	22	24
Toimunud ürituste ettekannete slaidid	9	20	0
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine asutuses

Mis informatsiooni veebilehelt "Statistika" kasutatakse	Kes „Statistikat” kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
Andmetabelid	40	43	43	33	73
Statistiliste aruannete vormid ja täitmisjuhendid	35	33	16	24	7
Uuringud ja analüüsid	17	22	24	21	20
Toimunud ürituste ettekannete slaidid	8	3	16	21	0
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine ameti järgi

Mis informatsiooni veebilehelt "Statistika" kasutatakse	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
Andmetabelid	42	42
Statistiliste aruannete vormid ja täitmisjuhendid	26	27
Uuringud ja analüüsid	28	18
Toimunud ürituste ettekannete slaidid	5	12
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Sotsiaalministeeriumi väljaannete kasutamine tööstaaži alusel

4.2. VEEBILEHE "STATISTIKA" VASTAVUS VAJADUSTELE

Üle kolmandikku (41%) arvab, et terviseüksuse poolt esitavad statistilised andmed vastavad nende vajadustele. 48% arvab, et nad vastavad vaid osaliselt. 11% inimeste vajaduste ei vasta need andmed üldse.

Oleme samuti küsinud nende käest, kes ei ole rahul esitatud andmetega, milliseid andmeid soovivad nad näha lisaks olemasolevatele. 36 vastajat ehk 27% kasutajatest tõi välja oma soovid "Statistika" veebilehel avaldatud andmete kohta.

Kõige rohkem soovitusi oli seotud andmete esituse ja veebilahenduse mugavusega (kokku 41%). Kasutajad soovivad näha kiiremat, mugavamalt süsteemi paremini süstematiseeritud andmetega, mis mille abil oleks võimalik: mugavalt leida struktureeritud tervisestatistikat (nt praegu otsingusõna järgi ei õnnestu leida informatsiooni, mis tegelikult andmebaasis olemas); iseseisvalt analüüsida; teha vajalikest andmetest tabeleid, jooniseid. Lisaks absoluutarvudele soovitakse näha ka kordajaid ning info peab üldiselt olema uuem ja detailsem (vähem statistilisi üldistusi) – praegu on agregeerituse aste kõrge.

24% kasutajaid soovib näha detailsemat haigestumusstatistikat. Soovitused olid sarnased varem toodud soovitustega (vt peatükis 3.4): konkreetsete haiguste esinemissagedus diagnooside kaupa ning detailsem statistika lõigete kaupa. Lisaks sellele, haigestumuse osas soovitakse saada haigestumuse ja surmade võrdlevat statistikat ja tervisekäitumise andmeid.

13% kasutajaid ootab rohkem tervisevaldkonna puudutavaid prognoose, rahvaterviseprogrammide tulemuslikkuse hindavaid analüüse, ennetustegevuse meetmete ja arengukavade näitajaid.

Samuti soovitakse näha: kiirabitegevuste näitajaid, töötasude andmeid ning võimalusel kõiki rehabilitatsiooni tegijaid (k.a. neid, kes ei ole meedikud) ning venekeelset tervisestatistika esitamise süsteemi.

4.3. VEEBILEHE "STATISTIKA" KASUTAJASÕBRALIKKUS

Veebilehte „Statistika” on hinnatud positiivselt. 85% vastanutest arvab et ta on/pigem on kasutajasõbralik ja ainult 16% arvab, et ta ei ole/pigem ei ole kasutajasõbralik.

	Osakaal (%)
4. On kasutajasõbralik	19
3. Pigem on kasutajasõbralik	66
2. Pigem ei ole kasutajasõbralik	10
1. Ei ole kasutajasõbralik	6
KOKKU	100%

TABEL 1. Veebilehe „Statistika” kasutajasõbralikkus

Kasutajad tegid oma ettepanekuid veebilehe „Statistika” kasutajasõbralikumaks muutmiseks. 56% ettepanekuid oli seotud andmete esituse (kordajad, linkide avanemine, võimalused salvestada, vähem ümardatud andmeid, ajastus, aegread, eelistatum andmebaas lõigete valikuga, andmereal, jooniste võimalus) ja veebilahenduse mugavusega (kiirus, leitavus, süstematiseeritus, andmebaasi parem koondesitus, otsingumootor, lingid).

Võib näiteks teha otsingumootori, mille puhul saaks sisestada soovitud info kriteeriumid, millel antakse vastus, või hakata rakendada uue programmi, mille abil võimalik mugavalt leida struktureeritud tervisestatistikat ning teha vajalikest andmetest tabelleid, jooniseid jne.

Lisaks sellele, kuna inimestel tekivad probleemid andmete leidmisega, võib lisada linke muudele andmeallikatele ning kirjutada linkide juures lahti, milliseid andmeid seal leidub. Samuti andmetabelitega: lisaks andmetabelite pealkirjadele võiks olla lisatud väike selgitus, millised andmed nimetatud failide avamisel avanevad või millisel kujul andmeid alla laadida saab.

Soovitakse näha ülevaateid maakondade kaupa, et oleks võimalik võrrelda tervishoiuteenuste osutajate tööd, tervisekäitumist, ravikvaliteedi statistikat.

5. VEEBILEHEL „STATISTIKA” ASUVA TERVISESTATISTIKA KASUTAMINE

Küsisime, kui palju inimesi kasutab iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid, mida tervisestatistika üksus kogub ja avaldab. Selgus, et üsna palju – 76%.

Kõige enam selle kasutajate hulgas on avaliku sektori töötajaid (83%) ja teadusvaldkonna töötajaid (85%). Huvitav on see, et arstid ja teised tervisevaldkonnatöötajad kasutavad iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid harvem kui riigiametnikud, teadurid ja meditsiiniala juhid. Misjuures enamus kasutajaid oli meditsiiniala juhtide hulgast (100% vastanutest juhtidest, kaheksateist inimest 18st, on kasutanud neid andmeid). See räägib sellest et tervisestatistikat kasutavad meditsiiniala juhid laialt oma töös. Statistika kasutamise sagedus tööstaaži alusel on ligikaudu võrdne nii lühi- kui ka pikaajalise staažiga töötajatel (72% ja 73%).

66% kasutajaid soovib näha tervisestatistilisi andmeid nii Eesti kohta tervikuna kui üksikute maakondade kaupa, 28% - ainult Eesti kohta tervikuna ning 6% - ainult üksikute maakondade kaupa (vt täpsemalt TABEL 5). See jaotus oli üsna proportsionaalne nii ameti kui ka asutuse järgi ning samuti ka tööstaaži alusel.

	Osakaal (%)
1. Jah	76
2. Ei	24
KOKKU	100%

TABEL 1. Kas olete veebilehe „Statistika” tervisestatistika kasutanud?

Sotsiaalministeeriumi väljaanne	Mis asutus veebilehe „Statistika” tervisestatistikat kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
1. Jah	68	83	85
2. Ei	32	17	15
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Veebilehe „Statistika” tervisestatistika kasutamine asutuse järgi

Kas olete veebilehe „Statistika” tervisestatistikat kasutanud?	Kes veebilehe „Statistika” tervisestatistikat kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Jah	68	57	100*	76	73
2. Ei	32	43	0	24	27
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Veebilehe „Statistika” tervisestatistika kasutamine ameti järgi

* 18 vastanuid 18-st

Kas olete veebilehe „Statistika” tervisestatistikat kasutanud?	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Jah	72	73
2. Ei	28	27
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Veebilehe „Statistika” tervisestatistika kasutamine tööstaaži alusel

Kas vajate tervisestatistikat...	Osakaal (%)
1. Eesti kohta tervikuna	28
2. üksikute maakondade kaupa	6
3. nii Eesti kohta tervikuna kui üksikute maakondade kaupa	66
KOKKU	100%

TABEL 5

5.1. VEEBILEHE „STATISTIKA” ANDMETE KASUTAMINE EESTI KOHTA TERVIKUNA

Küsisime, milliseid veebilehel „Statistika” iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid kasutatakse Eesti kohta tervikuna. Kõige enam kasutatakse haigestumust (16%), ambulatoorset arstiabi (12%) ja tervishoiupersonali (11%) puutuvat infot.

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse Eesti kohta tervikuna	Osakaal (%)
1. Haigestumus	16
2. Ambulatoorne arstiabi	12
3. Tervishoiupersonal	11
4. Haiglaravi	9
5. Tunnipalk	9
6. Tervishoiu kogukulud	8
7. Diagnostika ja ravimenetlus	6
8. Ema ja lapse tervishoid	5
9. Iseseisvad tervishoiuasutused	5
10. Nakkushaiguste immunoprofülakтика	5
11. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	5
12. Kiirabi	3
13. Stomatoloogiline abi	2
14. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	1
15. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	1
16. Vereteenistus	1
KOKKU	100%

TABEL 1. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine Eesti kohta tervikuna

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse Eesti kohta tervikuna	Kes andmeid kasutab, osakaal (%)		
	Meditisiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
1. Haigestumus	15	16	21
2. Ambulatoorne arstiabi	13	7	12
3. Tervishoiupersonal	11	9	12
4. Haiglaravi	8	9	14
5. Tunnipalk	10	4	5
6. Tervishoiu kogukulud	8	10	7
7. Diagnostika ja ravimenetlus	8	1	5
8. Ema ja lapse tervishoid	4	6	9
9. Iseseisvad tervishoiuasutused	5	7	2
10. Nakkushaiguste immunoprofülakтика	4	9	7
11. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	5	6	0
12. Kiirabi	3	3	5
13. Stomatoloogiline abi	2	6	2
14. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	2	3	0
15. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	1	1	0
16. Vereteenistus	1	0	0
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine Eesti kohta tervikuna asutuse ti

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse Eesti kohta tervikuna	Kes andmeid kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medit. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Haigestumus	15	17	13	17	24
2. Ambulatoorne arstiabi	14	14	13	10	7
3. Tervishoiupersonal	14	7	10	10	14
4. Haiglaravi	4	10	12	12	10
5. Tunnipalk	13	7	8	2	7
6. Tervishoiu kogukulud	7	7	11	10	3
7. Diagnostika ja ravimenetlus	8	7	7	2	3
8. Ema ja lapse tervishoid	5	3	4	8	10
9. Iseseisvad tervishoiuasutused	5	3	5	7	3
10. Nakkushaiguste immunoprofülakтика	6	9	2	5	7
11. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	3	5	7	5	3
12. Kiirabi	3	2	4	3	3
13. Stomatoloogiline abi	1	3	1	7	3
14. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	2	2	2	2	0
15. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	1	3	0	2	0
16. Vereteenistus	1	0	1	0	0
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine Eesti kohta tervikuna ameti järgi

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse Eesti kohta tervikuna	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Haigestumus	21	15
2. Ambulatoorne arstiabi	5	14
3. Tervishoiupersonal	14	10
4. Haiglaravi	9	9
5. Tunnipalk	11	8
6. Tervishoiu kogukulud	11	8
7. Diagnostika ja ravimenetlus	2	7
8. Ema ja lapse tervishoid	7	5
9. Iseseisvad tervishoiuasutused	2	6
10. Nakkushaiguste immunoprofülakтика	9	5
11. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	4	5
12. Kiirabi	2	3
13. Stomatoloogiline abi	0	3
14. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	4	1
15. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	0	1
16. Vereteenistus	0	1
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine Eesti kohta tervikuna tööstaaži alusel

5.2. VEEBILEHE „STATISTIKA” ANDMETE KASUTAMINE ÜKSİKUTE MAAKONDADE KOHTA

Üksikute maakondade kohta kasutatakse kõige enam haigestumust (20%), ambulatoorset arstiabi (16%) ja tervishoiupersonali (13%) puutuvat infot. Andmeid üksikute maakondade kohta „Statistika” veebilehel ei ole kasutanud 8% küsitletutest (võrdlemiseks – andmeid Eesti kohta tervikuna ei ole kasutanud vaid 1% küsitletutest).

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse üksikute maakondade kohta	Osakaal (%)
1. Haigestumus	20
2. Ambulatoorne arstiabi	16
3. Tervishoiupersonal	13
4. Haiglaravi	11
5. Diagnostika ja ravimenetlus	10
6. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	8
7. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	7
8. Ema ja lapse tervishoid	5
9. Kiirabi	4
10. Stomatoloogiline abi	4
11. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	3
KOKKU	100%

TABEL 1. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine üksikute maakondade kohta

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse üksikute maakondade kohta	Kes andmeid kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/raviasutus	Avalik Sektor	Muu*
1. Haigestumus	20	27	-
2. Ambulatoorne arstiabi	18	14	-
3. Tervishoiupersonal	14	10	-
4. Haiglaravi	12	10	-
5. Diagnostika ja ravimenetlus	11	4	-
6. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	5	2	-
7. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	8	6	-
8. Ema ja lapse tervishoid	4	8	-
9. Kiirabi	3	4	-
10. Stomatoloogiline abi	2	10	-
11. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	4	4	-
KOKKU	100%	100%	-

TABEL 2. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine üksikute maakondade kohta asutuse ti

* Liiga vähesel vastajate arvul (19) pole võimalik usaldusväärseid andmeid saada

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse üksikute maakondade kohta	Kes andmeid kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medit. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/Teadur**
1. Haigestumus	22	22	17	23	-
2. Ambulatoorne arstiabi	17	18	18	15	-
3. Tervishoiupersonal	16	11	12	11	-
4. Haiglaravi	6	16	15	11	-
5. Diagnostika ja ravimenetlus	12	13	8	4	-
6. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	9	0*	8	2	-
7. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	7	4	8	6	-
8. Ema ja lapse tervishoid	4	7	3	9	-
9. Kiirabi	3	2	5	4	-
10. Stomatoloogiline abi	1	2	2	11	-
11. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	3	4	3	4	-
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine üksikute maakondade kohta ameti järgi

* 0 vastajat 45-st

** Liiga vähese vastajate arvu tõttu (12) pole võimalik usaldusväärseid andmeid saada

Milliseid veebilehe „Statistika” andmeid kasutatakse üksikute maakondade kohta	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Haigestumus	29	19
2. Ambulatoorne arstiabi	11	17
3. Tervishoiupersonal	14	13
4. Haiglaravi	9	11
5. Diagnostika ja ravimenetlus	6	10
6. Ei ole kasutanud iga-aastaseid tervisestatistilisi andmeid Eesti kohta tervikuna	14	6
7. Tervishoiuteenuste osutajate majandustegevus	6	7
8. Ema ja lapse tervishoid	9	5
9. Kiirabi	0*	4
10. Stomatoloogiline abi	0	5
11. Tervishoiuteenuse osutajate arvutikasutus	3	4
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Veebilehe „Statistika” andmete kasutamine üksikute maakondade kohta tööstaaži alusel

* Liiga vähese vastajate arvu tõttu (12) pole võimalik usaldusväärseid andmeid saada

5.3. KASUTAJATE RAHULOLU „STATISTIKA” VEEBILEHEL AVALDATUD TERVISESTATISTIKAGA

Enamus kasutajaid on rahul nii Eesti kohta tervikuna kui ka avaldatud tervisestatistiliste andmetega, kusjuures Eesti kohta tervikuna (TABEL 1):

esitusviisiga on rahul kõige rohkem andmekasutajaid (ligi 9/10-st), esitatud andmete detailsusega ei ole rahul kolmandik kasutajatest ja umbes neljandik kasutajatest ei ole rahul usaldusvääruse ja avaldatud aegridade pikkusega

ja üksikute maakondade kohta (TABEL 2):

esitusviisiga on samuti rahul kõige rohkem andmekasutajaid (80%), esitatud andmete detailsuse ja usaldusväärusega ei ole rahul kolmandik kasutajatest ja umbes neljandik kasutajatest ei ole rahul aegridade pikkusega

	Ei ole/pigem ei ole rahul(%)	Rahul/pigem rahul (%)
1. Andmete esitusviis	13	87
2. Andmete detailsus	33	67
3. Andmete usaldusväärsus	27	73
4. Aegridade pikkus	24	76

TABEL 1. Kasutajate rahulolu Eesti kohta tervikuna avaldatud tervisestatistikaga

	Ei ole/pigem ei ole rahul(%)	Rahul/pigem rahul (%)
1. Andmete esitusviis	19	81
2. Andmete detailsus	34	66
3. Andmete usaldusväärsus	30	70
4. Aegridade pikkus	24	76

TABEL 2. Kasutajate rahulolu üksikute maakondade kohta avaldatud tervisestatistikaga

5.4. „STATISTIKA” VEEBILEHEL ASUVA TERVISESTATISTIKA KASUTAJASÕBRALIKKUS

„Statistika” veebilehel olevat tervisestatistilist infot on hinnatud positiivselt: 87% kasutajaid arwab, et see on/pigem on kasutajasõbralik.

Kasutajad tegid oma ettepanekuid veebilehe „Statistika” esitusviisi kasutajasõbralikumaks muutmiseks. Esitusviisi kasutajasõbralikumaks muutmisel toodi välja järgnevaid soovitusi: 43% vastajatest arwab, et tabelite esitusviisi peab olema lihtsam (väiksemad vormid, lühemad tabelid).

Samuti oli pakutud luua võimaluse koostada vajalike kriteeriumite järgi tulemustabel (näiteks: aastad, haigusrühm, sugu) ning luua võimaluse tabelleid analüüsida. Võib näiteks esitada tabelleid koos lühida analüütilise teksti ja andmekogumismetoodika selgitusega.

Lisaks sellele, tabelleid võiks esitada lisaks exceli tabelitele ka linkidena.

	Osakaal (%)
1. On kasutajasõbralik	12
2. Pigem on kasutajasõbralik	74
3. Pigem ei ole kasutajasõbralik	8
4. Ei ole kasutajasõbralik	6
KOKKU	100%

TABEL 1. „Statistika” veebilehe esitusviisi kasutajasõbralikkus

Oleme küsinud, millist infot soovitakse „Statistika” veebilehel näha lisaks olemasolevale. Nagu oli juba enne mainitud, info võiks olla esitatud detailsemalt, levimusega rohkematele haigustele, ning haigestumus- ja muud andmed peavad olema toodud välja lõigete kaupa (kokku 41% vastajatest).

14% soovivad näha tervisekäitumise infot, 14% - rohkem infot teenuseosutajate ressursi kohta, sealhulgas ka palkade kohta; lisaks vajatakse selliseid andmed nagu:

- 1) analüüsinäitajad (ennetustegevuse meetmete ja arengukavade näitajad);
- 2) kiirabitegevuste näitajad;
- 3) *Teenuse kulu patsiendile*;
- 4) Ravimi kasutuse info;
- 5) *Töövõimetus* ja rehabilitatsioon.

Teenuse kulu patsiendile ja töövõimetus info on tegelikult kättesaadav Haigekassas ja SKAs. Kasutajate võimetus leida vajalikku infot, mis on tegelikult andmebaasides olemas, räägib info otsimise probleemist. Seetõttu linkide lisamine muudele andmeallikatele on hea idee.

5.5. TERVISESTATISTIKA ESITAMISE KUJU

Oleme küsinud, millisel kujul soovivad kasutajad tervisestatistika esitamist. 35% soovivad seda näha päringuid võimaldava andmebaasina ja 35% - statistilise tabeli kujul. Kusjuures, nagu on TABELIST 2 näha, avaliku sektori töötajate jaoks on parim variant päringuid võimaldava andmebaas (60%), meditsiini- ja raviasutuste töötajate jaoks – exceli tabel (37%). Arstid, meditsiinala juhid ja õppejõud eelistavad peamiselt Exceli tabelleid, teised tervisevaldkonna töötajad ja riigiametnikud – andmebaase.

Muu all esines järgmine variant: analüütilise teksti juurde võiks olla lisatud ka andmekogumismetoodika selgitus.

	Osakaal (%)
1. Päringuid võimaldava andmebaasina	35
2. Statistilise tabeli kujul (näiteks Exceli tabel)	35
3. Diagrammide ja graafikutena	16
4. Analüütilise tekstina	13
5. Muu	1
KOKKU	100%

TABEL 1. Millisel kujul soovite tervisestatistiliste andmete esitamist?

	Avalik Sektor (%)	Meditsiini-/raviasutus (%)
1. Päringuid võimaldava andmebaasina	60	25
2. Statistilise tabeli kujul (näiteks Exceli tabel)	20	37
3. Diagrammide ja graafikutena	7	20
4. Analüütilise tekstina	13	18
KOKKU	100%	100%

TABEL 2. Millisel kujul soovite tervisestatistiliste andmete esitamist? (asutuse ti)

Millisel kujul soovite tervisestatistika esitamist?	Kes „Statistikat” kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/ Teadur*
1. Päringuid võimaldava andmebaasina	27	38	24	54	25
2. Statistilise tabeli kujul (näiteks Exceli tabel)	34	31	47	23	50
3. Diagrammide ja graafikutena	27	15	12	8	13
4. Analüütilise tekstina	12	15	18	15	13
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Millisel kujul soovite tervisestatistiliste andmete esitamist? (ameti järgi)

* Liiga vähesse vastajate arvu tõttu (8) pole võimalik usaldusväärseid andmeid saada

79% vajab tervisestatistiliste andmete puhul nii absoluutarve kui kordajaid, 11% - absoluutarve ja 9% - kordajaid (vt TABEL 4)

	Osakaal (%)
1. Nii absoluutarve kui kordajaid	79
2. Pigem absoluutarve	11
3. Pigem kordajaid	9
KOKKU	100%

TABEL 5. Kas vajate tervisestatistiliste andmete puhul...

6. VEEBILEHEL „STATISTIKA” ASUVA EESTI TERVISENÄITAJATE ANDMEESITLUSSÜSTEEMI KASUTAMINE

Statistika kodulehel on Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteem. Süsteem esitab statistikat kaartidel, joonistel, tabelitena. Oleme küsinud kasutajate käest, kas nad on seda andmesüsteemi kasutanud. 44% inimest on vastanud positiivselt, et nad on seda kasutanud, ülejäänud 56% ei ole.

Kõige enam on seda kasutanud avaliku sektori töötajad – 67%; Meditsiini- ja raviasutuste töötajate hulgas oli see protsent vähem – 42%. Kui vaadata ameti järgi, võib järeldada, et Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutavad peamiselt meditsiini ala juhid ning riigiametnikud, misjuures staaž ei mängi siinjuures olulist rolli.

	Osakaal (%)
1. Jah	44
2. Ei	56
KOKKU	100%

TABEL 1. Kas olete Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutanud?

Kas olete Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutanud?	Mis asutus tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
1. Jah	42	67	46
2. Ei	58	33	54
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutamine asutuse ti

Kas olete Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutanud?	Kes tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Jah	41	43	53	53	45
2. Ei	59	57	47	47	55
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutamine ameti järgi

Kas olete Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutanud?	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Jah	47	44
2. Ei	53	56
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutamine tööstaaži alusel

6.1. EESTI TERVISENÄITAJATE ANDMEESITLUSSÜSTEEMI KASUTAJA-SÕBRALIKKUS

94% on hindanud Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi kasutajasõbralikuks.

Ühtegi 51-st vastanutest (0%) ei pea Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi mittekasutajasõbralikuks ning ainult 6% ehk kolm inimest 51-st arvab, et ta pigem ei ole kasutajasõbralik.

	Osakaal (%)
1. On kasutajasõbralik	14
2. Pigem on kasutajasõbralik	80
3. Pigem ei ole kasutajasõbralik	6
4. Ei ole kasutajasõbralik	0
KOKKU	100%

TABEL 1. Kui kasutajasõbralikuks hindate Eesti tervisenäitajate andmeesitlussüsteemi?

Oleme küsinud nende käest, kes ei ole rahul esitatud andmeesitlussüsteemiga, kuidas võiks muuta neid kasutajasõbralikumaks ning saime vastuseks, et:

- 1) võiks olla ka viide andmeallikatele ning
- 2) parem otsingumootor, kuna ei saa alati vastuseid otsitud näitajate kohta

8. EESTI TERVISHOIUSTATISTIKA AASTARAAMAT

Eesti tervishoiustatistika aastaraamatut, mis on kättesaadav nii veebipõhiselt kui ka paberväljaandena, on kasutanud 45% küsitletutest. Kõige enam tervishoiustatistika aastaraamatu kasutajaid oli tervisevaldkonnaga ja ravimitega tegelevate asutuste (93%) ja avaliku sektori (65%) töötajate hulgas, meditsiini- ja raviasutuste töötajate hulgas aga vähem: 40%. Kui vaadelda kasutajaid ameti alusel, siis kõige enam oli neid teadurite/õppejõudude hulgas – üksteist 12-st (ehk 92%) kasutab Eesti tervishoiustatistika aastaraamatut; edasi lähevad riigiametnikud (70%) ja meditsiinala juhid (68%). Kõige vähem kasutavad seda arstid (35%) ja teised tervisevaldkonna töötajad (37%). Seda võib seletada nii, et aastaraamat, on lühikokkuvõtte tervisestatistika üksuse poolt analüüsitavast statistikast ning seda vajatakse töös peamiselt aruandluse koostamiseks, millega arstid tegelevad vähem kui juhid.

	Osakaal (%)
1. Jah	45
2. Ei	55
KOKKU	100%

TABEL 1. Kas olete tervishoiustatistika aastaraamatut kasutanud?

Kas olete tervishoiustatistika aastaraamatut kasutanud?	Mis asutus aastaraamatut kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
1. Jah	40	65	93
2. Ei	60	35	7
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Eesti tervishoiustatistika aastaraamatu kasutamine asutuse ti

Kas olete tervishoiustatistika aastaraamatut kasutanud?	Kes aastaraamatut kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Jah	35	37	68	70	92
2. Ei	65	63	32	30	8
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Eesti tervishoiustatistika aastaraamatu kasutamine ameti järgi

Kas olete tervishoiustatistika aastaraamatut kasutanud?	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7	7 ja enam
1. Jah	58	47
2. Ei	42	53
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Eesti tervishoiustatistika aastaraamatu kasutamine tööstaaži alusel

7.1. EESTI TERVISESTATISTIKA AASTARAAMATU SOOVITUSLIK VORM

Küsisime, milline on Eesti tervisestatistika aastaraamatu soovituslik vorm ehk kas seda soovitakse kasutada paberväljaandena või internetist allalaetavana failina. Arvamused on jagunenud: 40% jaoks on parim vorm paberväljaanne, 33% jaoks internetist allalaetav hüperlingitud tekstifail ja 24% jaoks - internetist allalaetav pdf-fail. Muu all esines soov kasutada nii paberväljaandena kui ka internetist allalaetavana tekstina, kusjuures meditsiini-asutuste töötajate jaoks on parem vorm paberväljaanne, teiste asutuste töötajatele - internetist allalaetav hüperlingitud tekst.

	Osakaal (%)
1. Pigem paberväljaanne	40
2. Pigem internetist allalaetav hüperlingitud tekst	33
3. Pigem internetist allalaetav pdf-fail	24
4. Muu	1
KOKKU	100%

TABEL 1. Eesti tervisestatistika aastaraamatu soovituslik vorm

Eesti tervisestatistika aastaraamatu soovituslik vorm	Mis asutus aastaraamatut kasutab, osakaal (%)		
	Meditsiini-/raviasutus	Avalik sektor	Muu
1. Pigem paberväljaanne	49	41	31
2. Pigem internetist allalaetav hüperlingitud tekst	22	47	46
3. Pigem internetist allalaetav pdf-fail	29	12	23
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 2. Eesti tervisestatistika aastaraamatu soovituslik vorm (asutuse ti)

Eesti tervisestatistika aastaraamatu soovituslik vorm	Kes aastaraamatut kasutab, osakaal (%)				
	Arst	Tervisevald. Töötaja	Medits. juht	Riigi-ametnik	Õppejõud/teadur
1. Pigem paberväljaanne	32	30	35	44	27
2. Pigem internetist allalaetav hüperlingitud tekst	19	20	35	50	45
3. Pigem internetist allalaetav pdf-fail	26	50	29	16	27
KOKKU	100%	100%	100%	100%	100%

TABEL 3. Eesti tervishoiustatistika aastaraamatu soovituslik vorm (ameti järgi)*

* Liiga vähese vastajate arvu tõttu võivad tabel andmed vähe usaldusväärsed olla

Eesti tervisestatistika aastaraamatu soovituslik vorm	Staaž, aastat (osakaal %)	
	Alla 7*	7 ja enam
1. Pigem paberväljaanne	39	45
2. Pigem internetist allalaetav hüperlingitud tekst	18	38
3. Pigem internetist allalaetav pdf-fail	28	21
KOKKU	100%	100%

TABEL 4. Eesti tervishoiustatistika aastaraamatu soovituslik vorm (tööstaaži alusel)

* Liiga vähese vastajate arvu tõttu (18) võivad tabel andmed vähe usaldusväärsed olla

7.2. EESTI TERVISESTATISTIKA AASTARAAMATU ÜLESEHITUS

Eesti tervisestatistika aastaraamatu ülesehitust on hinnatud positiivselt, enamik vastanutest (üle 90%) arvab et kõike – teksti, tabelleid, jooniseid – on piisavalt.

	Teksti (%)	Tabelleid (%)	Jooniseid (%)
1. Võiks olla vähem	9	2	5
2. On piisavalt	77	79	77
3. Võiks olla rohkem	14	19	19
KOKKU	100%	100%	100%

TABEL 1. Eesti tervisestatistika aastaraamatu ülesehitus

7.3. MILLIST INFOT EESTI TERVISESTATISTIKA AASTARAAMATUST KASUTATAKSE

Küsisime, milliste teemade kohta käivaid tervisestatistilisi andmeid on küsitlenud „Eesti tervisehoiustatistika aastaraamatust“ kasutanud.

Kõige enam kasutatakse haigestumust (15%), tervishoiuteenuste osutajaid (12%) ja ambulatoorset arstiabi (11%) puutuvat infot.

	Osakaal (%)
1. Haigestumus	15
2. Tervishoiuteenuste osutajad	10
3. Ambulatoorse arstiabi kasutamine	10
4. Tervishoiupersonal	8
5. Nakkushaigused	8
6. Eesti tervishoiu kogukulud	7
7. Haiglaravi põhjused	6
8. Tervishoiutöötajate tunnipalk	6
9. Ravivoodite kasutamine	6
10. Päevaravi põhjused	6
11. Emade ja laste arstiabi	5
12. Valitud ravi- ja diagnostilised protseduurid, sh kirurgilised protseduurid	4
13. Immuniseerimine	4
14. Tervishoiuteenuse osutajate tulud ja tegevuskulud	4
KOKKU	100%

TABEL 1. Millist infot aastaraamatust kasutatakse

7.4. EESTI TERVISESTATISTIKA AASTARAAMATUS KAJASTAMATA JÄÄNUD TEEMAD

Oleme samuti küsinud kasutajate käest, kas on, nende arvates, mõni tervisevaldkonna teema jäänud kajastamata, ning kui on, siis milline. Vastused on toodud allpool:

- 1) Huule ja suulaelõhedega sündinud laste arv
- 2) hambumusanomaaliat esinemissagedus
- 3) surma põhjused, vanus
- 4) rahvatervise programmide rakendamise hindamise näitajad
- 5) iga maakonna kohta igal aastal 5...10 sekundaarne analüüs ühes kitsaskohtade lõpus väljatoomisega
- 6) tervisetöötajate emigratsioon
- 7) 65+ dementsuse diferentsiaaldiagnostikat
- 8) kiirabi tööanalüüsi koos perspektiiviga
- 9) puuetega rahvastiku info
- 10) ravimite kasutus
- 11) konkreetne ettepanek morfoloogiliste uuringute kajastamiseks
- 12) maakondade kitsaskohtade võrdlus
- 13) tervisekäitumise andmed (laste tervis, terviseriskid)
- 14) vähihaigete kohta statistika

	Osakaal (%)
1. Jah	23
2. Ei	77
KOKKU	100%

TABEL 1. Kas on tervishoiustatistika aastaraamatus mõni teema jäänud kajastamata?

8. KASUTAJATE ANDMEVAJADUS

Oleme küsimusele: „Millistest Eesti kohta käivatest tervisestatistilistest andmetest või analüüsides tunnete üldiselt puudust?” saanud 62 vastust 48 kasutajalt. Grupeeritud vastused on toodud allpool. Haigestumuse osas vajatakse kõige enam selliste haiguste puutuvat infot nagu vähk, huule- ja suulaelõhed, nakkushaigused, tuberkuloos, HIV.

1. HAIGESTUMUS DETAILSEM (12)

- 1.1 Detailsem statistika rahvastikurühmade kaupa (haigestumuse vanuserühmad, soorühmad, lapsed/täiskasvanud jt)
- 1.2. Konkreetse haiguse esinemissageduse ja konkreetse diagnoosi lisamine
- 1.3. Kutsehaigestumus, tööst põhjustatud haigestumus
- 1.4. Geneetilised haigused
- 1.5. Maakondlik võrdlus
- 1.6. Krooniliste haiguste riskifaktorid

2. USALDUSVÄÄRSUSE JA LÄBIPAISTVUSE TAGAMINE (7)

- 2.1. Riigi poolt osalemine eesti rahva tervise tõstmises, haigestumise profülaktilises töös: ravi tulemused
- 2.2. Rahvastikuprogrammide tulemuslikkuse statistilised andmed
- 2.3. Andmete kogumise info
- 2.4. Automatiseeritud info kogumine tagab usaldusväarsuse

3. REGISTRI ANDMED, STATISTIKA (11)

- 3.1. Andmete ristkasutus (Vähiregistri, HK, MTA, SKA jt haiguste registrite andmete sidumise võimaluse loomine)
- 3.2. Vähistatistika detailsem
- 3.3. Tuberkuloosi ravi tulemused
- 3.4. Hambaravi
- 3.5. EL tervisestatistika

4. ANDMETE ESITUS (uuem info), VEEBILAHENDUSE MUGAVUS (kiirus, leitavus, otsingumootor, lingid) (4)

5. PROGNOOSID JA ANALÜÜSID (detailsemad uuringud ja ülevaated) (10)

- 5.1. Võrdlused pikema perioodi kohta
- 5.2. Võrdlused teiste EL riikidega
- 5.3. Kiirabikutsete analüüs
- 5.4. Laste psühhiaatria kättesaadavus

6. TERVISEKÄITUMINE (4)

- 6.1. Terviseriskid ja kokkupuutumine tervisele ohtlike tööainetega (nt asbest, kantserogeenid, orgaanilised lahustid)
- 6.2. Toitumine, liikumine
- 6.3. Laste tervisekäitumine
- 6.4. Haiguste preventatsioon

7. RAHVASTIKURÜHMAD (5)

- 7.1. Vanuserühmad (eakad, lapsed)
- 7.2. Kodutud inimesed (üldarv vs detailsem statistika)
- 7.3. Puuetega inimesed
- 7.4. Sotsiaalselt tõrjutud ja/või vähekindlustatud inimeste olukord

8. RAVIMITE ANDMED (1)

9. SUREMUS (2)

- 9.1. Detailsem statistika rahvastikurühmade kaupa ja diagnoosid
- 9.2. Suremus vs elulemus

10. DETAILSEM RESSURSSIKASUTUSE INFO (teenuseosutajate ressurss, töötasud erialati, asutuste tegevuse võrdlus) (5)

11. TAASTUSRAVI (protseduuride arv, diagnoos) (1)